

Favrskov Kommune
Børnehaven Engen

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Rapporten er hentet: 10-07-2020

INDHOLDSFORTEGNELSE

INTRODUKTION

I Danmark går stort set alle børn i alderen 0-6 år i dagpleje, vuggestue eller børnehave hver dag. Det giver dagtilbuddene en unik rolle i forhold til at understøtte alle børns generelle trivsel og udvikling. Siden 2004 har alle dagtilbud i Danmark skullet arbejde med børns læring med udgangspunkt i en pædagogisk læreplan. Som en del af den pædagogiske læreplan har dagtilbud skullet opstille mål for børns læring inden for seks centralt fastsatte læreplanstemaer. Som led i at styrke kvaliteten i dagtilbud blev det som en del af dagtilbudsaftalen Stærke dagtilbud – alle skal med i fællesskabet fra 2017 aftalt, at der skulle udarbejdes en ny lovgivningsmæssig ramme for arbejdet med den pædagogiske læreplan i dagtilbud. De nye regler om den pædagogiske læreplan blev vedtaget i Folketinget i maj 2018. Ændringen af dagtilbudsloven tager afsæt i det samlede forslag til en styrket pædagogisk læreplan, som en mastergruppe og seks arbejdsgrupper afleverede i slutningen af 2016. De nye regler ligger således i forlængelse af Master for en styrket pædagogisk læreplan.

Det er intentionen, at dagtilbuddets pædagogiske læreplan, med udgangspunkt i elementerne fra det pædagogiske grundlag samt i de pædagogiske mål og indholdsbeskrivelser for læreplanstemaerne, skal fungere som et pædagogisk redskab, der via korte, relevante pædagogiske refleksioner og eksempler skal skabe en klar fælles retning for det pædagogiske arbejde, der foregår i dagtilbuddet. Herunder sikrer, at den intendede pædagogik er til stede hele dagen og i alle aktiviteter, rutiner med børnene mv. Læreplanen skal således indeholde nogle overordnede relevante refleksioner over og eksempler på, hvordan det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet inddrager børnenes perspektiv og børnefællesskabet og tager højde for den konkrete børnegrupes sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger og behov. Eksemplerne skal være retningsgivende for personalet i det daglige pædagogiske arbejde med børnene.

Den lokale udfoldelse

Udarbejdelsen af dagtilbuddets pædagogiske læreplan skal bygge på de udfordringer, styrker og kompetencer, dagtilbuddet har lokalt. Det er en ledelsesbeslutning, hvordan man mest hensigtsmæssigt udformer sin pædagogiske læreplan inden for de rammer, der er fastsat i loven og af kommunalbestyrelsen. I arbejdet med den pædagogiske læreplan kan man lade sig inspirere af en række understøttende materialer. Rambølls modul til arbejdet med den pædagogiske læreplan bygger således på evalueringsinstituttets (EVA's) Redskab til selvevaluering, som er et redskab til understøttelse af dagtilbuddenes refleksion over og vurdering af egen praksis. (For yderligere information se Hovedpublikationen s. 9)

Læsevejledning

Resultatet af en vurdering i den styrkede pædagogiske læreplan skal betragtes som et kvalificeret øjebliksbillede af dagtilbuddet, der bør indgå i en samlet faglig vurdering af behovet i det enkelte dagtilbud. Resultaterne af vurderingerne i den styrkede læreplan kan altså ikke stå alene, men skal altid anvendes som led i en helhedsbetragtning af dagtilbuddet.

Gennemsnitsgraf

Dagtilbuddets resultater vises på en rød/gul/grøn skala fra 0 til 5, hvor værdierne er tillagt følgende betydning:

Slet ikke	I mindre grad	I nogen grad	I høj grad	I meget høj grad
-----------	---------------	--------------	------------	------------------

Dagtilbuddets beskrivelse til læreplanen

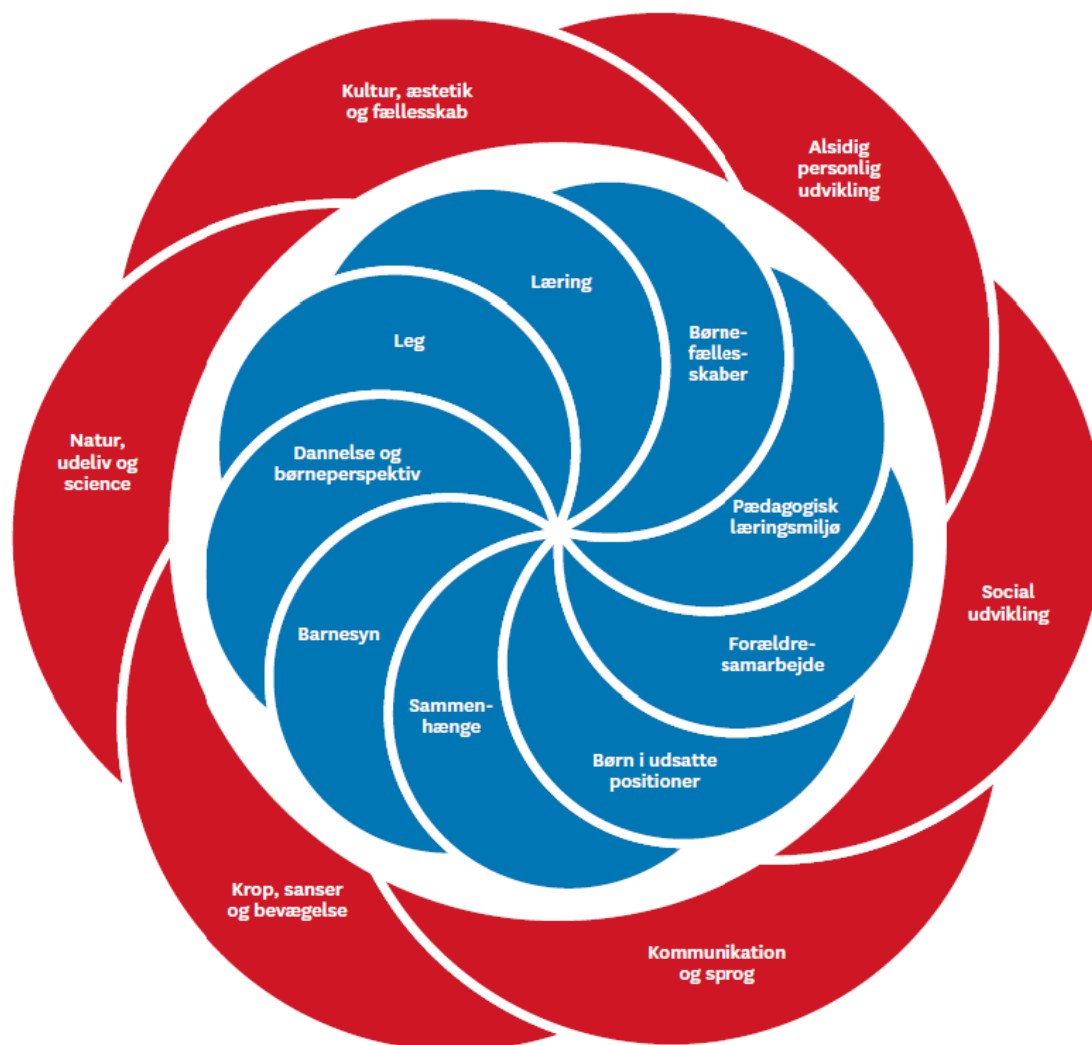
Engen er en børnehave i Søften, vores numering er på 66 børn, og dermed den mindste børnehave i området. Børnene er fordelt på 3 grupper, Mariehønen og Guldsmeden der har børn i aldersgruppen 3-5 år og Sommerfuglen der har børn i aldersgruppen 5-6 år. Forældregruppen består primært af forældre med en middel til høj indkomst. Søften er et lille samfund med mange aktiviteter også sportsaktiviteter. Søften har en skole som er attraktiv, grundet den rullende indskoling m.m. Engen har et tæt og godt samarbejde med skolen. Vi arbejder med at udvikle inkluderende børnefællesskaber i samarbejde med skolen og PPR, vi har stor fokus på at tilpasse børnemiljøerne til børnegruppens behov. Vi har en arrangeret forældregruppe, der gerne hjælper til med stort og småt.

DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG - Redskab til selvevaluering

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag. Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark. Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til børnehave-klassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre.

Den styrkede pædagogiske læreplan

Det fælles pædagogiske grundlag
og de seks læreplanstemaer

Et pædagogisk læringsmiljø hele dagen

Et stærkt pædagogisk læringsmiljø rummer alle de centrale elementer i det fælles pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan. Det handler om at arbejde bevidst med, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes. Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges gennem hele dagen – så det omfatter både leg, spontane og planlagte aktiviteter og rutiner. Tilrettelæggelsen skal ske ud fra hensyn til børnenes perspektiv og børnefællesskabet og give børnene mulighed for at eksperimentere og bruge fantasien og udvikle deres kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive kompetencer.

Dagtilbuddets refleksion

Vi tilstræber et varieret læringsmiljø med fastlagte rutiner og leg, og hvor der skabes plads til en blanding af børneinitieret leg med voksne som tilskuer, voksenstyret leg, leg med voksen som medleger, samt leg hvor de voksne er igangsætter eller inspirator. Vi spørger om vi må være med i en leg eller igangsætter lege, hvor de børn der har svært ved at finde på noget at lege, kan være med.

Vores læringsmiljøer fungerer godt, da der er meget legetøj at vælge i mellem. Læringsmiljøerne flytter sig og følger dermed børnenes perspektiv.

Vores læringsmiljøer skal jævnligt og systematisk genbesøges, og vi skal igennem iagttagelser, evalueringer, børneevalueringer, og brug af data, fagligt vurdere og begrunde om vores læringsmiljøer lever op til de kompetencer vi gerne vil have at børnene skal udvikle.

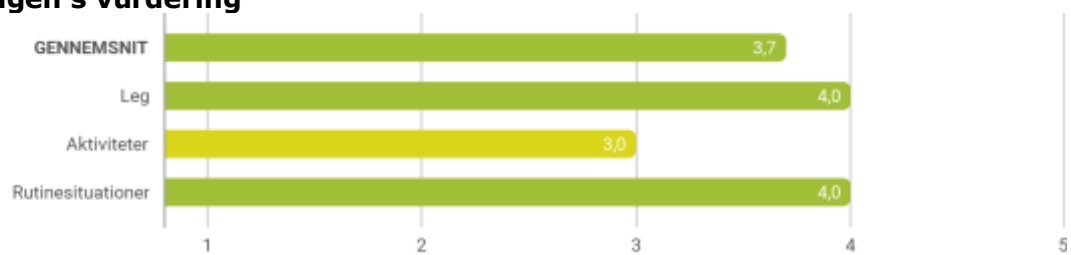
Vi har inddelt institutionens rum i forskellige interesse centrene, og det fungerer rigtig godt, når de voksne flytter sig med rundt. Vi skal som voksne være meget opmærksomme på at synliggøre vores læringsmiljøer, så børnene ved hvad de kan forvente de forskellige steder. Ligeledes har vi fokus på at understøtte vores læringsmiljøer visuelt med billeder og piktogramme r. Vi skal være bedre til at flytte os og lytte til børneperspektivet.

Vi arbejder med aktions læring, hvor vi tager pædagogisk greb om vores rutinesituationer, så vi får læring og udvikling i alle situationer, med henblik på at skabe så selvhjulpne og robuste børn som muligt. Det gør vi blandt andet ved at inddrage børnene i alle processer og ved at øve. Vi har fra barnets start i institutionen fokus på at få skabt en sund tilknytning og relation til barnet, da vi mener at det er en forudsætning for at barnet tør og får mod på at bevæge sig ud i verden. Vi har refleksionsmøder ugentligt, for at højne vores faglighed og handlinger. Vi arbejder med faste temaer året rundt, hvor vi finder aktiviteter der indeholder elementer fra de 6 læreplanstemaer og vi griber børnenes indspark i den proces.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad skaber vi et pædagogisk læringsmiljø for alle børn, hvor børnene får de bedste betingelser for at trives, lære, udvikle sig og dannes inden for følgende typer af situationer?

Børnehaven Engen's vurdering

Børnesyn og børneperspektiver

Barnets liv her og nu er vigtigt, og børns trivsel, læring, udvikling og dannelse handler bl.a. om, hvad der optager dem, og hvad der kan give dem et godt børneliv i dagtilbuddet. At inddrage børneperspektiver vil sige at skabe sig et generelt indtryk af børnenes mange oplevelser i, forståelser af og holdninger til dagtilbuddet som afsæt for at understøtte deres trivsel, læring, udvikling og dannelse. Børnenes perspektiver udgør en helt central og unik feedback i arbejdet med at skabe et stærkt pædagogisk læringsmiljø. Hvad der er betydningsfuldt for børn, kan fx komme til udtryk, når børn tager billeder af, tegner/former/fortæller om eller viser de ting og steder, der er vigtige for dem.

Dagtilbuddets refleksion

Vi benytter os af relationsskema som data til understøtte vores relationer til det enkelte barn, da det er vores ansvar at skabe og udvikle barnets relationer til de andre børn og voksne i institutionen.

Vi forholder os nysgerrigt til det børnene fortæller og stiller spørgsmål, hvis det er noget vi ikke umiddelbart ved så er

vi nysgerrige sammen med barnet og finder løsninger i fælleskab, det er ikke altid de voksne der har alle svar eller de bedste løsninger.

Alle børn har brug for at blive set og hørt og vi tilstræber at alle børn er i meningsfulde relationer hver dag.

Vi vil rigtig gerne inddrage børnene mere i deres egen hverdag, så de får indflydelse på hvad der giver mening for dem og hvad der har betydning for lige netop det barn.

Børnene har i en periode været inddelt i mindre grupper. Den lille gruppe skaber mulighed for uforstyrret fordybelse, mindre støj, tættere relationer og mere fokus på børneperspektivet.

Vi vil gerne inddrage børnene meget mere

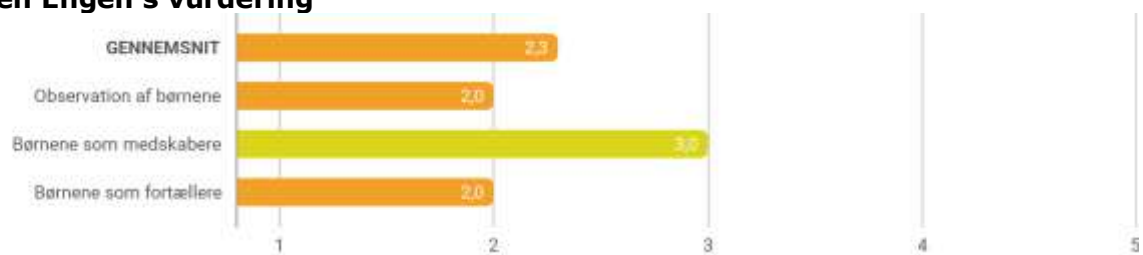
systematisk i vores evalueringer og bruge deres feedback til at udvikle nye og spændende læringsmiljøer.

Vi kan godt blive mere nysgerrige på børnekulturens udvikling og tilpasse vores aktiviteter og pædagogik ind i den.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse forskellige tilgange til at inddrage børnenes perspektiver?

Børnehaven Engen's vurdering

Børns leg

Leg har en værdi i sig selv og er grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling. Legen skabes på børnenes præmisser og fremmer bl.a. deres fantasi, fordybelse og nysgerrighed. Det pædagogiske personale skal sikre, at der er rum og tid til legen. Nogle gange skal legen rammesættes og understøttes af det pædagogiske personale, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for hele børnegruppen.

Dagtilbuddets refleksion

Det er vores opfattelse at meget af barnets læring i børnehaven foregår gennem leg og derfor er det vigtigt at vi tænker legen ind som et centralt element i vores pædagogik. Vi bestræber os på at have en legende tilgang til læringen og at det er processen der er i centrum og det at barnet får mulighed for at gentage og øve sig.

Vi voksne øver os i at lege med børnene, nogle gange på deres præmisser og med deres agenda. Ligeledes bruger vi også legen som inklusionsmiddel, når vi ex. vælger at lege med et barn der står uden for fællesskabet. Vi forsøger at skabe en balancegang mellem børnenes frie leg, struktureret og rammesat leg, frie leg med guidning og leg med voksen medleger. Vi er bevidste om hvornår vi vil forstyrre en leg, skærme en leg, opfordre til invitation af nye legekammerater og skaber nye roller til ny ankomne i legen.

Vi vil gerne blive bedre til at bruge video i vores observationer af børnenes leg og bruge den data til at tilpasse vores pædagogik til den aktuelle børnegruppe. Vi vil også gerne blive bedre til at indgå i børnenes lege.

Vi tilstæber, at vi har så stort et udvalg af legetøj og materialer til at understøtte børns leg og fantasi, vi voksne bruger fantasien sammen med børnene og hjælper ved behov med at udvikle eller udvide legenen. Vi voksne leger gerne med, da det ofte også kan samle børn og udvide deres relationer.

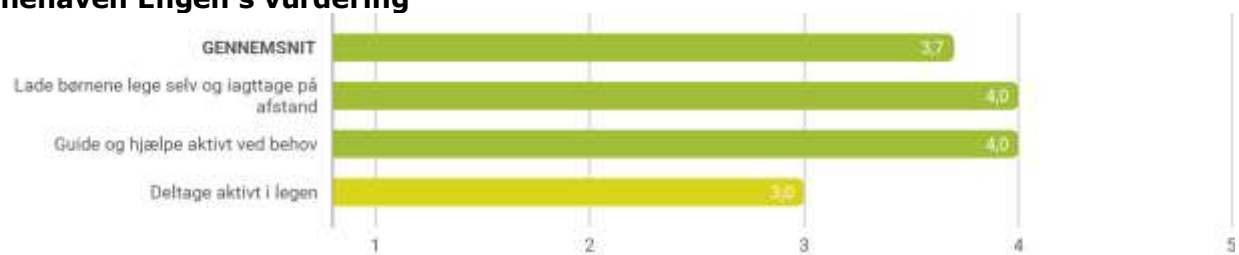
Børnene skal nogle gange have hjælp til at rollerne kan skiftes og nogle gange leger vi lege hvor vi skal skiftes til at have forskellige roller. Vi bruger også legemanuskripter og legekasser, så børnene ex. kan lege busleg, cirkus eller læge. Kasserne indeholder remedier til netop denne leg.

Vi taler med børnene om det gode i legen, men også det svære, at det er svært at være uvenner med sine bedste legekammerater og at det er svært at blive afvist i en leg, at afvisninger kan siges på mange måder og vi styrker og hjælper børnene i at kunne tåle en afvisning i legen og i venskaber.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad indtager vi disse forskellige roller for at understøtte børnenes leg, så legen udvikler sig positivt for alle børn?

Børnehaven Engen's vurdering

Det brede læringssyn

Børns læring i dagtilbud skal forstås bredt og handler om at understøtte børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse. Fx nysgerrighed, gåpåmod, selvværd, sprog og motorik. Det brede læringssyn er afspejlet i de seks læreplanstemaer, som dækker mange forskellige aspekter af børns læring. Udgangspunktet for børnenes læringsprocesser er den legende tilgang. Læringsprocesserne understøttes, når man følger børnenes underen og nysgerrighed, bygger videre på deres spontane interesse og skaber et udfordrende og alsidigt pædagogisk læringsmiljø. Det sker, når børnene leger og udforsker, i børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, i lege og i rutinesituationer samt i samspillet med andre.

Dagtilbuddets refleksion

Et barn i børnehaven siger "det børn selv kan, det skal børn selv" Det er vi enige i langt hen af vejen og vil gerne støtte op om det udsagn, men det betyder ikke at der indimellem er faktorer i et barns liv der gør indlærte rutiner vanskelige i nogle situationer og derfor har brug for hjælp til noget i en situation som de i andre situationer ikke behøver hjælp til .

Vi har meget fokus på at børnene motiveres til at ville selv og være selvhjulpne, da det udvikler barnets selvværd, identitet og robusthed i livet.

Vi vil rigtig gerne frem til at barnet får lyst til at øve sig og at det er igennem øvelse at barnet udvikler selvværd og mod på nye udfordringer. vi har ikke så meget fokus på produktet i en aktivitet, men mere hvordan barnet er nået frem til lige netop det farvevalg eller form.

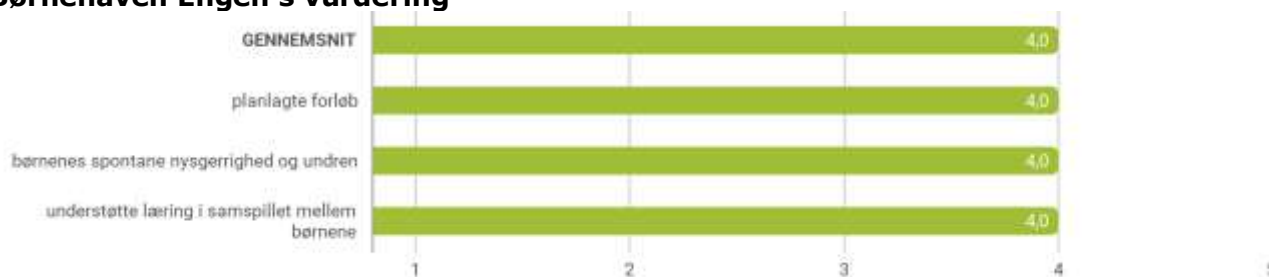
Vi vil gerne tilbyde børnene læring i de forskelligt indrettede læringsmiljøer, og vi vil gerne blive endnu skabere på hvad børnene skal have ud af at være i de forskellige læringsmiljøer og hvordan de bruger dem.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på hver af disse tilgange, når vi arbejder med brede læringsprocesser? Arbejde med/ud fra...

Børnehaven Engen's vurdering

Samspil og relationer

Samspil og relationer mellem det pædagogiske personale og børnene har stor betydning for, at børnene trives, lærer, udvikler sig og dannes. Samspil og relationer dækker over alle de situationer, hvor børn og pædagogisk personale kommunikerer eller er sammen om noget. Kvaliteten af samspillet og relationerne påvirker hele det pædagogiske læringsmiljø. Gode relationer handler om, at børnene har en tryk tilknytning til det pædagogiske personale, så de har en sikker base, hvorfra de kan udforske verden. Det handler om, at det pædagogiske personale er opmærksomt og lydhørt i samspil med børnene, og at børnene får mulighed for nærvær og fordybelse med dem og i børnefællesskabet.

Dagtilbuddets refleksion

Vi vil virkelig ligge os i selen for at få skabt nogle gode relationer til børn og forældre i Engen, vi arbejder fokuseret på at få en tæt tilknytning til barnet fra start af, så barnet kan føle sig tryk hos os, derefter bygge vi lige så stille på og bevæger os hen mod flere og flere krav og mere og mere selvstændighed og selvhjulpethed. Vi viser glæde over samværet med børnene, bruger kram og kropskontakt. Vi stiller åbne spørgsmål, er nysgerrige på børneperspektivet, fjoller, griner og er alvorlige sammen med børnene.

Vi har fokus på at vi også har den lille gruppe børn i en aktivitet, for at skabe nærhed og uforstyrrethed. Vi voksne skal være opmærksomme på hvornår vi forstyrre hinanden, når vi er i interaktion med et eller flere børn.

Vi kan være udfordret på relationer og samspil ved kursus, møder, sygdom m.m.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad har vi fokus på disse tilgange i vores arbejde med at skabe gode samspil og relationer?

Børnehaven Engen's vurdering

Børn i udsatte positioner og alle børns deltagelse i børnefællesskaberne

Børn leger, lærer og dannes i børnefællesskaber, og deres relationer til hinanden er afgørende. Det pædagogiske personale skaber rammerne for, at alle børn med deres forskellige forudsætninger deltager og oplever sig som en del af børnefællesskaberne. Særligt for børn i udsatte positioner handler det om, at de bliver mødt med positive forventninger og oplever mestring, samt at sikre, at de er en betydningsfuld del af fællesskabet. Kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø gør en forskel for børn i almindelighed og særligt for børn i udsatte positioner.

Dagtilbuddets refleksion

Vi ser hurtigt de børn der står uden for fællesskabet, her er vores arbejde med relationsskemaerne for venskaber også brugbare. Vi arbejder med at skabe overblik for alle børn, bl.a. igennem struktur og faste rutiner. Vi har fokus på at børn er forskellige og har brug for forskellige ting i løbet af dagen. Vi er gode til at få skabt nogle rum hvor børn kan få ladet deres energi op til brug i det sociale fælleskab. Vi arbejder med børnene i mindre grupper, vi laver legegrupper, så børnene kan få øje på hinanden. Vi bruger og visuel støtte i form af piktogrammer og tegninger. Vi bruger forberedelse og genkendelighed på opgaverne. Vi taler meget med børnene om forskelligheder og det gode ved at vi er forskellige. Vi kigger på de omkringliggende faktorer omkring barnet og tilpasser det, så det enkelte barn og gruppen trives bedst muligt. Vi søger sparring og vejledning når vi ikke selv har løsningerne

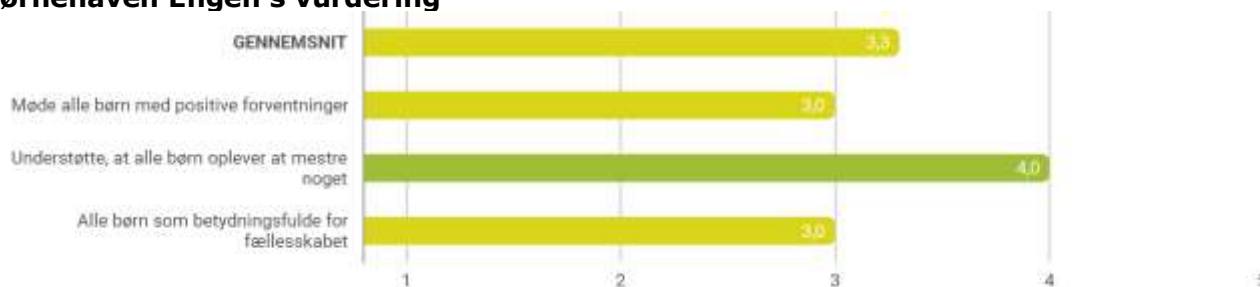
Vi vil meget gerne udvikle vores praksis så det bliver lettere at være barn i en udsat position i Engen, vi er langt i processen, men vi vil gerne blive endnu skarpere i den proces.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad bruger vi disse tilgange til at sikre, at alle børn trives, lærer, udvikler sig og dannes i børnefællesskaberne?

Børnehaven Engen's vurdering

Evaluerende pædagogisk praksis

Evaluerende pædagogisk praksis handler om løbende og systematisk at evaluere sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse. En systematisk evaluerende pædagogisk praksis styrker kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø og sikrer, at det hele tiden er justeret og tilpasset den aktuelle børnegruppes behov.

Dagtilbuddets refleksion

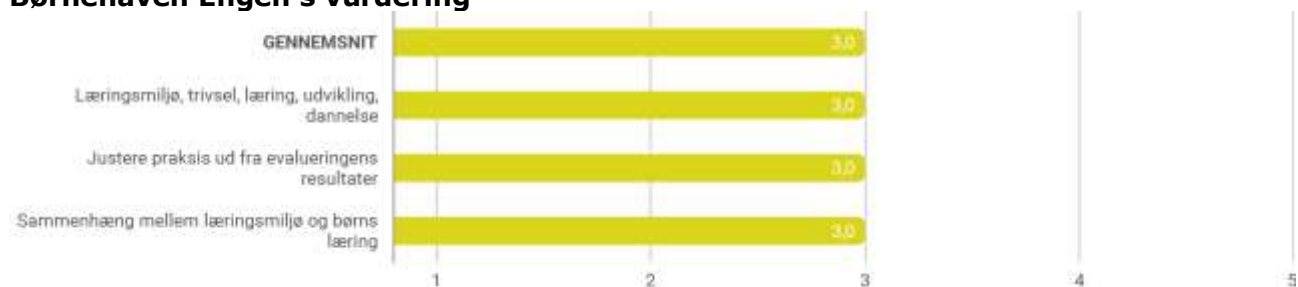
Vi er i gang med at opbygge en systematisk evaluerende kultur, hvor vi skal anvende data, opsamling og indhentning af data i form af udfyldelse af diverse skemaer, systematiske videooptagelser. Vi arbejder med professionelle læringsfællesskaber på vores refleksionsmøder, personale møder, LP-møder, gruppemøder, årlige personale dage. Vi arbejder systematisk med SMTTE-modellen/aktionslæringsmodellen.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad er vi opmærksomme på følgende dimensioner, når vi evaluerer vores pædagogiske praksis?

Børnehaven Engen's vurdering

Forældresamarbejde om børns trivsel, læring, udvikling og dannelse

At inddrage forældrene som aktive medspillere er en del af kernen i det pædagogiske arbejde med at sikre børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forældresamarbejdet skal rumme en dialog om, hvordan dagtilbud og forældre sammen kan fremme, at barnet trives, lærer og udvikler sig, og hvordan samarbejdet kan understøtte børnefællesskabet. Det daglige samarbejde baserer sig på tillid, på den enkelte families behov og på at få talt om de gensidige forventninger til hinanden.

Dagtilbuddets refleksion

Vi prioriterer forældresamarbejdet meget højt og er fra dag 1 i institutionen i dialog med forældrene omkring deres barn, da vi har brug for hinandens viden om barnet for at kunne lykkes med at udvikle barnets trivsel, læring og dannelse i Fælleskabet.

Vi har fokus på den daglige dialog med forældrene, men er også bevidste om hvor og hvornår vi har den dialog, så vi sikre at vores kerneydelse med at være i og omkring børnene bliver prioriteret først og fremmest.

Ved opstart i Engen, får barn og forældre en kontaktpædagog. Kontaktpædagogen har det primære overblik over barnets trivsel, udvikling og dannelse. Forældrene vil blive tilbudt indkøringssamtale, 3 måneders samtaler og 4 års samtaler med kontaktpædagogen. Er der ydeligere behov for samtale, så kan forældre og kontaktpædagog og inviterer til yderligere samtaler. Vi bruger også den digitale dialog med forældrene, Daycare og vil meget gerne udvikle og udvide vores pædagogiske og faglige dokumentation og formidling i det medie.

Vi oplever en forældregruppe der efterspørger vejledning i forhold omkring deres barn og det vil vi meget gerne hjælpe og vejlede med.

Vi har fokus på sammen med forældrene at skabe en sammenhæng mellem de to kontekster hjem-institution/lille fællesskab-stor fællesskab. Vi er dialog med forældrene om vigtigheden i at vi samarbejder omkring barnets selvhjulp enhed og at det har stor betydning for udviklingen af barnets selvværd.

Vi har et aktivt forældreråd som er med arrangere ved sommerfester, bedsteforældredag, arbejdsdage, fælles spisninger, fælles kaffe

Vi er meget opmærksomme på at forældre har mange forskellige perspektiver på hvad der er godt for lige netop deres barn og vores forenemmste opgave er at lytte, være nysgerrige og bruge vores professionelle og faglige kompetencer i samarbejdet.

Det er vigtigt for os, at vores tilgang til forældrene er åbent og imødekommen, og at vi bruger eventuel kritik på en faglig og konstruktiv måde i samarbejdet, for vi møder kritik og uenigheder i samarbejdet med forældrene. Vores mål er ikke at undgå kritik, da konstruktiv kritik skubber til vores faglige udvikling, men at når det sker, så griber vi chancen til at blive klogere på hinanden og finde løsninger som kan fungere for barnet.

vi har igennem hele dagen kaffe på kanden, til de forældre som måtte have tid og lyst til at nyde en kop mens barnet ex. finder sine ting, rydder op eller leger færdig.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkes vi med, at forældrene er aktive medspillere om barnets trivsel, læring, udvikling og dannelse inden for disse dimensioner?

Styrke barnets...

Børnehaven Engen's vurdering

Sammenhængende overgange

Det pædagogiske læringsmiljø skal organiseres, så børnene oplever sammenhæng på tværs af overgangen fra hjem til dagtilbud, mellem dagtilbud og fra dagtilbud til skole og skolefritidsordning (SFO)/fritidshjem. At understøtte og skabe en tryk sammenhæng på tværs sker i et tæt samarbejde mellem forældre, dagtilbud, skole og SFO/fritidshjem. Ved at sikre en god overgang dannes der grundlag for, at barnet deltager, trives og lærer i det nye pædagogiske læringsmiljø. Særligt for overgangen til skole og SFO/fritidshjem gælder det, at det pædagogiske læringsmiljø i børnenes sidste år i dagtilbuddet skal understøtte en god skolestart ved bl.a. at styrke børnenes sociale kompetencer, selvværd, lyst til at lære og mod på at forsøge.

Dagtilbuddets refleksion

Vi har et samarbejde med dagplejen omkring genkendlighed, i overgangen fra dagpleje til børnehaven, samt overleveringsmøder omkring børn inden opstart hos os.

Vi har ofte besøg af dagplejerne på vores legeplads og på den måde får børnene et tilhørsforhold til os i den børnehavestart. Vi har også flere fælles planlagte arrangementer, der er planlagt ca. 3 om året og de foregår forskellige steder i lokalområdet.

Vi har et super godt samarbejde med skolen, hvor vi samarbejder om inkluderende fællesskaber, sprog, motorik, overgangen til skolen, brug af lokaler og gymnastiksal/hal.

Flere gange årligt kommer der en pædagog/lære fra skolen og tilbringer tid i institutionen sammen med de børn der er tættest på skolestart.

Vi har et tæt samarbejde med

skolen omkring vores børn med særlige behov, og vi sammensætter individuelle

forløb der tilgodeser barnets behov for

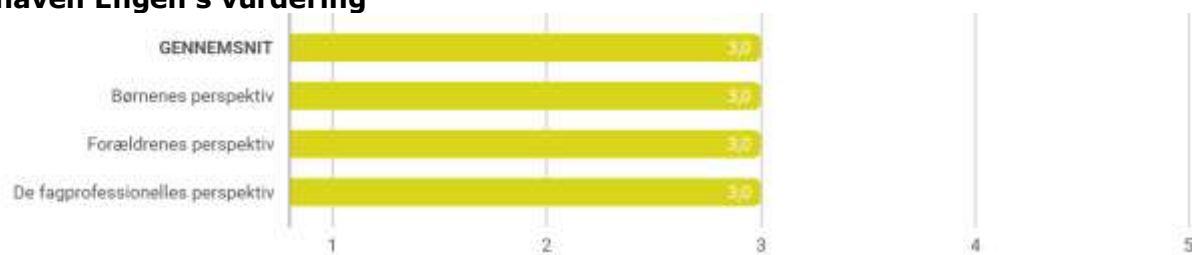
overblik ex. en forudsigelig og genkendelig skolestart. Børn med diagnoser der er indstillet til den "lille klasse" som også hedder "Myggene" på Præstemarkskolen bliver hos os indtil skolestart midt i august.

Ældste gruppen er systematisk på skolen i deres læringscenter og de inviteres ofte til arrangementer på skolen.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad inddrager vi disse perspektiver for at sikre sammenhæng i de forskellige overgange?

Børnehaven Engen's vurdering

PÆDAGOGISK GRUNDLAG - Ministeriets læreplanskabelon

“Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i et fælles pædagogisk grundlag.”

“Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark.”

“De centrale elementer er:

- Alsidig personlig udvikling
- Børnesyn: Det at være barn har værdi i sig selv.
- Dannelse og børneperspektiv: Børn på fx 2 og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse.
- Leg: Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud.
- Læring: Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret.
- Børnefællesskaber: Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- Børnefællesskaber: Leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for.
- Pædagogisk læringsmiljø: Et trygt og stimulerende pædagogisk læringsmiljø er udgangspunktet for arbejdet med børns læring.
- Forældresamarbejde: Et godt forældresamarbejde har fokus på at styrke både barnets trivsel og barnets læring.
- Børn i udsatte positioner: Alle børn skal udfordres og opleve mestring i lege og aktiviteter.
- Sammenhæng til børnehaveklassen: Sammenhæng handler blandt andet om at understøtte børns sociale kompetencer, tro på egne evner, nysgerrighed mv.”

“Loven fastsætter, at alle elementer i det fælles pædagogiske grundlag skal være udgangspunkt for arbejdet med den pædagogiske læreplan og dermed det pædagogiske arbejde med børns læring i dagtilbud.”

“Nogle elementer i form af fx børnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer som fx arbejdet med at skabe en god overgang til børnehaveklassen kan være mere til stede i nogle sammenhænge end andre.”

Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 14

Børnesyn, Dannelse og børneperspektiv, Leg, Læring og Børnefællesskaber

Først forholder I jer til de fem elementer:

- Børnesyn
- Dannelse og børneperspektiv
- Leg
- Læring
- Børnefællesskaber

I kan beskrive elementerne samlet eller hver for sig.

De øvrige elementer i det pædagogiske grundlag skal ifølge loven fremgå særskilt af den pædagogiske læreplan. Disse elementer forholder I jer til lidt senere. (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 15)

Hvordan kommer de fem centrale elementer fra det fælles pædagogiske grundlag til udtryk hos os og bliver omsat i vores hverdag sammen med børnene?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Pædagogisk læringsmiljø

”Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.

Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 22-23)

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Samarbejde med forældre om børns læring

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 24-25)

Hvordan samarbejder vi med forældrene om barnets og børnegruppens trivsel og læring?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Børn i udsatte positioner

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 26)

Hvordan skaber vi et pædagogisk læringsmiljø, der tager højde for og involverer børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes?

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

Sammenhæng til børnehaveklassen

“Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.” (Den styrkede pædagogiske læreplan, Rammer og indhold, s. 27)

Hvordan tilrettelægger vi vores pædagogiske læringsmiljø for de ældste børn, så det skaber sammenhæng til børnehaveklassen? (Dette spørgsmål gælder kun dagtilbud med børn i den relevante aldersgruppe.)

>Her skriver I korte retningsgivende refleksioner og eksempler.<

ØVRIGE KRAV

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø kan eksempelvis omhandle støjniveau, indeklima, plads til fysisk udfoldelse og stille aktiviteter, hygiejneforhold, lysforhold, garderobe, legeplads og udearealer, stuenes indretning og størrelse mv.

Det psykiske børnemiljø kan fx omhandle samspillet mellem børn og voksne, herunder om samspillet er kendetegnet ved gensidig respekt og tolerance, børnenes indbyrdes samspil, herunder om børnene i deres sprog og handlinger indbyrdes respekterer hinanden, om der blandt børn og personale er plads til og accept af menneskers forskellighed, om der finder mobning sted blandt børnene, mv.

Det æstetiske børnemiljø kan fx omhandle, hvorvidt stuenes indretning og udsmykning virker stimulerende og inspirerende på børnene, samt hvorvidt omgivelserne indenfor og udenfor er udformet på en måde, som fremmer børnenes lyst til at bevæge og udfolde sig, fordybe sig, have stille lege mv.

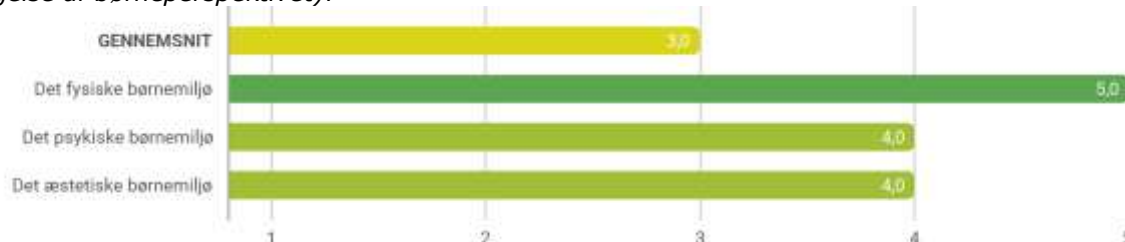
Dagtilbuddets refleksion

Vi har meget fokus på at skabe nogle sunde læringsmiljøer hvor vi forsøger at minimere støj og forstyrrelser, det gør vi igennem forskellige læringscentre og ved at fordele børnene i mindre grupper.

Dagtilbuddets vurdering

Nedenstående graf viser Børnehaven Engen's vurdering af egen praksis på baggrund af følgende spørgsmål:

I hvilken grad lykkedes det os at skabe et sundt og udviklende børnemiljø indenfor disse tre områder (med inddragelse af børneperspektivet)?

Inddragelse og samarbejde

Det er lederen, der i forbindelse med udarbejdelse af den pædagogiske læreplan sikrer, at forældrebestyrelsen bliver inddraget i processen omkring udarbejdelse, evaluering af og opfølgning på den pædagogiske læreplan.

Som led i arbejdet med den pædagogiske læreplan skal dagtilbuddet overveje, hvordan lokalsamfundet i form af fx biblioteker, museer, idrætstilbud og -faciliteter, plejehjem, erhvervsliv mv. kan inddrages med henblik på at styrke dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljø.

Beskriv kort:

- Hvordan forældrebestyrelsen inddrages i arbejdet med læreplanen?
- Hvordan lokalsamfundet inddrages som en ressource med henblik på at skabe trygge og pædagogiske læringsmiljøer for børnene?

Dagtilbuddets refleksion

Brugertilfredshedsundersøgelsen drøftes med forældrebestyrelsen, herefter inviteres de lokale bestyrelsesmedlemmer i det pågældende hus med områdeleder og daglig leder, samt det faglige fyrtårn til drøftelse af resultatet og det fremadrettede arbejde med forældretilfredsheden. Bestyrelsesmedlemmerne inviteres til at deltage i ansættelser af nye medarbejdere, pædagogiske dage, kurser, dialogmøder m.m.

Vi har et samarbejde med kirken omkring den årlige julegudstjeneste m.m. og vi vil rigtig gerne inddrage lokale, forældre, bedsteforældre i vores dagligdag. ex. en bedsteforældre der kan lave papir og gerne vil lave papir med børnene i Engen, eller vi kan få besøg af Evas mor på politomotorcykel, fordi hun arbejder hos færdselspolitiet. Vi bruger og samarbejder med spejderne og er ofte ude på deres grund.

Vi samarbejder med skole og dagpleje, er beskrevet under "sammenhænge og overgange".

DE SEKS LÆREPLANSTEMAER

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø understøtter børns brede læring inden for og på tværs af seks læreplanstemaer. De seks læreplanstemaer har til hensigt at sikre en bred læringsforståelse og fokus på forskellige centrale elementer i børns læring og udvikling. Der er fastsat en indholdsbeskrivelse for hvert læreplanstema, som beskriver de overordnede elementer, som ligger i det enkelte læreplanstema. Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes inden for rammerne af indholdsbeskrivelserne og de pædagogiske mål. (Dagtilbudslovens § 8, stk. 2 og 4).

De seks læreplanstemaer, som omhandler børnenes kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive læring er:

- Alsidig personlig udvikling
- Social udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Alsidig personlig udvikling

Alsidig personlig udvikling drejer sig om den stadige udvidelse af barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

De pædagogiske læringsmål:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes alsidige personlige udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

Vi bestræber os på fra barnets første dag i institutionen, at få etableret en god og tryk tilknytning til barnet samt at barnet får den omsorg og anerkendelse der er brug for, således at barnet kan lære og udvikle sig i samspillet med børn og voksne i inst.

Vi hjælper barnet med afstemme følelser igennem spejling og få sat ord på.

Vi giver børnene mulighed for at prøve selv og øve sig i alle rutiner.

Social udvikling

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Gennem relationer til andre udvikler børn empati og sociale relationer, og læringsmiljøet skal derfor understøtte børns opbygning af relationer til andre børn, til det pædagogiske personale, til lokal- og nærmiljøet, til aktiviteter, ting, legetøj m.m.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes sociale udvikling hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

Vi befinder os i et paradoks, hvor det på den ene side er vigtigt, at børnene er åbne for at invitere hinanden med i lege, men uden at deres lege hele tiden bliver forstyrret og afbrudt af andre børn som skal "forhandles" ind i legen. Der skal være plads til de fordybende lege, hvor børnene kommer i flow og resten af verden bliver lukket ude for en stund.

Respekter børnenes lege og skærme legene mod udefrakommende forstyrrelser.

Vi vil gerne lære børnene at tåle en afvisning, hvor der er okay at ærgre sig og sige "ævv!", men uden at det bliver altoverskyggende og virker begrænsende for resten af barnets dag.

Vi sætter ord på barnets følelser af frustration/ked af det hed over at blive afvist i en leg. "Jeg kan godt forstå at du bliver ked af det, fordi du ikke må være med. Æv!".

Støtte børnene i at sige

fra på en ordentlig måde. "Det er okay, at du ikke vil lege med Adam lige nu, men så skal du bare sige det til ham, at du ikke vil lege lige nu, måske senere, så han ved det".

Vi voksne spiller en aktiv rolle for at undgå at et barn bliver ekskluderet. Når vi oplever et barn som ikke kan komme igang med en leg, så foreslår vi voksne lege og aktiviteter som kan fange flere børns opmærksomhed og derved skaber vi fællesskaber på tværs af børnenes foretrukne legekammerater. Vi gør barnet interessant for de andre børn.

Praksisfortælling:

Inge kommer grædende hen til en voksen og siger: "Frans siger han ikke vil lege med mig". Voksen: "Åh

, Frans er lige igang med at lege med Signe, jeg er sikker på at han vil lege med dig senere, indtil da vil jeg gerne hjælpe dig med at finde en anden legekammerat, kom vi går hen til Sille og spørger om hun vil lege"

Voksen: " Se her sidder Sille og lege med dyrene. Sille, må Inge være med i legen?."

Sille:" Ja, det må hun gerne, hun kan være løven."

Praksisfortælling:

Børnene er igang med at lege. Selma bliver afleveret som den sidste den formiddag. Selma bliver afvist af sine veninder, da hun prøver at komme med i deres leg. Pædagogen ser at der måske er brug for hjælp og spørger pigerne, hvad de leger. "Vi leger zoologisk have"

Pædagog:" Mangler I så ikke en dyrepasser? Det kunne Selma jo være?."

Pigerne:"Jo, Selma, så skal du bo her....."

Pigerne genoptager deres leg med Selma som dyrepasser.

For nogle børn kan det være svært, at komme ind i børnefællesskabet. Her er det særligt vigtigt at vi voksne skaber fællesskaber hvor disse børns ressourcer kan komme til udtryk. F.eks. hvis et barn har en særlig interesse eller viden om noget, så kan aktiviteten omhandle det. På den måde italesætter vi voksne barnets kvaliteter for de andre børn. Vi arbejder aktivt med de narrativer som opstår blandt børnene og forsøger at undgå, at der er børn som bliver fastlåst i negative narrativer.

Praksisfortælling:

Louis føler sig drillet og mobbet af to drenge fra sin gruppe. Hans mor fortæller det til en pædagog. Pædagogen taler med de to drenge hver for sig, om hvad der sker med Louis når de driller ham. Derefter spørger hun Louis om han har mod på, sammen med hende, at tale med drengene og fortælle om sin oplevelse af drillerierne. Det vil han gerne og Louis fortæller drengene at han bliver ked af det når de kalder ham andet end Louis og når de griner af ham. Det gør indtryk på drengene at Louis sætter ord på sine oplevelser. Efterfølgende følges der jævnlige op på hvordan det går i drengegruppen.

Kommunikation og sprog

Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtilegnelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene, og at børnene guides til at indgå i fællesskaber med andre børn.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kommunikation og sprog hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

Alle børn i 3 års alderen har et forløb "klog på sprog" med hold af 5-6 børn og alle sprogvurderes.

Vi tager på ture hvor vi kigger efter bogstaver og tal. Når de har lavet en tegning skal de skrive deres navne på, eller så godt man kan. Vi laver skoleopgaver med tal og bogstaver og vi øver børnene i at gøre sig umage.

I forbindelse med frokost kan der aftales et emne som vi snakker om ved bordet, eksempel planeter eller man kan lege gæt et dyr ved at beskrive det. Vi snakker om hvilket bogstav eget navn starter med og hvilke bogstaver andre navne starter med. Dialogen kan også handle om det børnene er optaget af i situationen. Vi øver os også i at skiftes til at tale.

Praksisfortælling:

Vi leger "de tre bukkebruse" til samling og mange børn prøver de forskellige roller og replikker. Efter samling fortsætter 5 af børnene med deres egen version af legen. Her kommer børnenes fantasi i spil. Vi læser mange historier, eventyr og synger mange sange. I forbindelse med dem alle er der en form for dialogisk læsning, da vi ofte taler om ord der ikke er let tilgængelige for børnene. Her kan der også lyttes til ordets udtale og vi guider og gentager ordene.

Sprogstafet, er en leg med forskellige poster hvor man skal gøre noget "tag den der ikke er rød" "Hæng k

luden ved siden af den blå" Her bliver opmærksomhed, forholdsord, samarbejde og selvregulering øvet i I eg.

Børnene fra sommerfuglene er på biblioteket en gang om måneden, her læses historier og vi øver os i at lytte og være i ro så alle kan høre.

Til jul har vi en nisse som besøger børnene på skift sammen med en ipad. Hvert barn tager fire billeder som skal vises til de andre børn imens de fortæller hvad der er på billederne. Ud over at udsætte eget ønske om at få nissen, og øve i at turde forælle foran andre.

Humor har en stor plads, i det vi her kan komme ind på børnene på en anderledes måde, de lærer at ikke alt er som det lyder. Den nonverbale kommunikation er vigtig og den bliver italsat hver gang der er en konflikt, hvor vi gør opmærksom på at børnene skal kigge på og aflæse hinanden. Her snakker vi også om hvad det gør ved andre når vi snakker til dem eller råber af dem.

Vi bruger "fri for mobberi" til at tale om relationer og venner.

Praksisfortælling:

En dreng sidder på en løbicycle og holder en pind i hånden. Han kigger ned på jorden, han ser en myre.

Han siger til sig selv

"vi skal nok klare ærterne", en voksen kommer forbi og spørger hvad det er for nogle ærter han skal klare? Han svarer "grønærterne".

Krop, sanser og bevægelse

Børn er i verden gennem kroppen, og når de støttes i at bruge, udfordre, eksperimentere, mærke og passe på kroppen – gennem ro og bevægelse – lægges grundlaget for fysisk og psykisk trivsel. Børnene skal inviteres til at få mange forskellige kropslige erfaringer i et læringsmiljø, hvor bevægelsesglæde, kreativitet og leg er nøglebegreber, og hvor det pædagogiske personale motiverer børnene til at bevæge sig ved at vise glæde ved bevægelse og kropslig udfoldelse.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes krop, sanser og bevægelse hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

Motorik vurderinger er har gjort at vi mere bevidst ser efter bestemte ting og at vi efterfølgende har forløb med de børn der viser sig at have behov for yderligere motorisk stimulering. Dette gør vi i små hold og med et tydeligt motorisk sigte, her bliver de støttet både fysisk , f.eks. Nu skal vi slå en koldbøtte og mentalt, f.eks. "Prøv at se hvordan X gør det, så hjælper jeg dig med at slå en koldbøtte. Jeg tror godt du kan." Det kan også være gennem motoriske leg, hvor pædagogen har sat en ramme for legen, så vil børnene opleve det som en leg. F.eks. Kan der blive kastet bolde efter en drage, så er der fokus på at kaste. I forbindelse med disse forløb er vi begyndt at bruge "øjne", som betyder at man må sidde og se hvad der sker før man selv deltager.

Vi har et generelt fokus på selvhjulpethed, dvs. Børnene kan selv kravle op på taburetterne, gå på toilet, tage tøj på osv. Vi guider efter behov, men opfordrer til at prøve selv først. Dette stimulerer børnenes evne til at mærke, på egen krop, hvad der føles rigtigt og hvordan man gør det. I den forbindelse har vi haft et forløb med fokus på garderoben, hvor der blev givet den tid det tager for et barn selv at tage overtøj på og af. Der blev guidet i hvordan tøjet skal vende og hvordan lynlåsen lukkes, vi oplevede at de fleste børn kan mere end de tror og dette styrker deres selvværd.

Uden for bliver der klatret, gynget, rutsjet, cyklet, løbet og meget mere. Det er vores tanke at børnene selv skal kunne komme op i træet hvis de vil klatre i det og det må gerne være svært og udfordrende, evt. kan man falde ned og slå sig, men vi har øje for farlige situationer så de undgås. Her stimulerer man styrke, vestibulærsansen og robusthed/ jeg tør godt.

En gruppe børn var en tur på en legeplads og det første trin til rutsjebanen var så højt oppe, at ikke alle kunne komme op selv. De fik vist at man kunne bruge en gåbil til at træde op på først og så kunne de komme op af trinene. Det tog kun to nye besøg på legepladsen, før børnene fandt bilen af sig selv og brugte den til at komme op.

2 voksne og 6 børn var på cykeltur. Børnene var på løbecykel og turens formål var at styrke børnenes grovmotorik, balance / kropsfornemmelse og styrke i benene. Der ud over blev der samtidigt øver regler og opmærksomhed.

Både en udfordring og en sejr for mange af dem.

Vi bruger yoga og mindfulness, både som en aktivitet i sig selv og som en metode til at skabe roligere overgange.

Nå børnene har været på toilet inden frokost, går de ind på stuen og sætter sig på gulvet eller i sofaen. Der er stille mindfulness musik på, børnene taler i et roligt toneleje og deres kroppe falder til ro. Når alle er klar, gå vi ind til frokost og børnene er stadig i en form for ro mens vi spiser og der er en god stemning.

Yoga kan også være en aktivitet, hvor der bliver fortalt en historie med udgangspunkt i noget børnene fortæller eller er optaget af. Den bliver "omskrevet" til yoga sprog og bevægelser - noget som børnene glæder sig til og efter spørger.

Begge dele styrker børnenes kropsfornemmelse, styrke, selvbeherskelse. Samtidig er der både brugt fantasi og det er genkendeligt.

Børnemassage laves med Fri For Mobberi, som pizza, burger, rullepølse osv.

Vi kan lege forskellige lege med kroppen, f.eks. #hvordan er man en slikkepind? Man er helt lige og stiv. Hvordan er man spaghetti ? Man er blød og slasket.

Vi laver mange kropslige sanglege eks. "Fisker Fisker, hvor dybt er havet" eller "der kom en haj".

Børn og voksne danser til alt slags musik, både som "danceskole", stopdans, MGP dans og fortnight dans.

Sanselege som: Modellervoks, vand og sand, gå med bare tæer i sandet, leg med kartoffelmel .

en tur på fodbold banen kan ud over bold lege også blive en tur hvor skrænterne bliver brugt til at trille ned af og løbe op af. Ved samme lejlighed kan man jo lige se hvor langt man kan hoppe (på petanque banerne).

#der spilles hockey og det er en svær ting. Man skal lytte og holde rigtigt på staven, man mærker andres og egen krog, egne og andres grænser og så skal der samarbejdes.

Der laves forhindrings baner af alt, man skal kravle igennem gyngen, gå balance på sandkassen, gå på gryder, hoppe ned fra kasser. Tingene bliver brugt på andre måder end deres oprindelige formål.

Vi har mange gamle juletræer som kan stilles sammen til en hule. Når man klatre op på dem kan foden let falde igennem, og så kan det være en udfordring at få den op igen.

Vi går på tur hvor vi øver udholdenhed, regler, vente på tur, samarbejde og tilsidesætte egne behov og ønsker.

Natur, udeliv og science

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur. Det pædagogiske personale skal opmuntre børnene til at foretage egne undersøgelser samt støtte og guide dem i at turde øve sig igen og igen for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne ideer og evner.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed..

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes natur, udeliv og science hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

Vi passer på naturen ved at indsamle affald og deltage i den årlige landsindsamling af skrald. Vi snakker om hvad det gør ved naturen og dyreliv, og hvor lang tid affald er om at blive nedbrudt. Hver gang vi er ude sørger vi for at vi ikke selv efterlader skrald.

Praksisfortælling:

På en tur hen til søen, så børnene noget skrald i søen, det blev samlet op og taget med hjem.

Ved søen som ligger meget tæt på institutionen, ser vi efter haletudser, fisk, fugle og deres ællinger. Børnene elsker at være ved søen og der kan bruges mange timer på se og tale om det vi ser.

Vi bruger it til at finde ud af hvad dyr og fisk lever af, og hvordan de ser ud.

Praksisfortælling:

"På en tur så vi nogle store sorte fugle og snakker om hvordan en Krage ser ud. Derfor kom vi også omkring Råger og Skader, og efterfølgende blev der holdt meget øje med Kragerne. Vi brugte it til at undersøge hvordan fuglene ser ud"

Praksisfortælling:

"Vi gik en tur til søen og så at blichønsene havde ællinger, den næste uge var der 2 ture til søen for at se om ællingerne stadig var der og hvor store de var blevet"

Vi har klodser som vi kan bygge højt med og finde ud af hvor højt det kan blive uden at vælte. Børnene bygger på højde med sig selv og vi hjælper med at måle det. Der bliver sprunget længdespring i sandkasse med opmåling, der bliver flyttet sten og snakket om stor/lille, tung/let, lang /kort.

Der konstrueres mange ting af Lego, magneter og plus plus brikker. Der bygges huse til bamser, garager og børnene har lært de voksne at bygge "Bay blades" og "mindcraft" mænd af plus plus brikker.

Praksisfortælling:

"En dreng vil lave en dinosaur af plus plus brikker, da der kommer en anden dreng og vil være med. Det må han gerne, men han vil hellere have en drage og har brug for at der bygges vinger på. Sammen med en voksen finder de på en historie hvor dragen bor i en grotte, det bliver til et eventyrland og der kommer flere børn med i legen".

Forældre kommer ind og ser børnene lege med magneter eller plus plus brikker, de bliver selv grebet af det og bruger tid i institutionen sammen med barnet, vi hører at barnet har fået nogle i julegave og det skaber sammenhæng mellem hjem og institution.

Vi har spireprojekt hvor vi sår solsikker og andet. Der bliver holdt øje med hvordan de vokser, vi sår i klare glas og ligger frøet op mod kanten af glasset så man kan se når det spirer. Der eksperimenteres med hvad en plante kræver for at vokse, - lys, vand, lugt. Børnene får hver sit glas med en lille plante med hjem til at plante ud i haven. Dette er med til at skabe sammenhæng mellem hjem og institution og nogle børn vender tilbage med et billede når solsikken er blevet stor.

På legepladsen findes spiselige planter som ribs, solbær, døvnælde, bøg, hylde og brændenælde som kan laves til suppe. Her erfarer børnene hvad der kan spises og hvor det kommer fra. Dette sker også når vi har tema om "fra jord til bord", hvor børnene selv har en grønsag med som de enten skærer til at komme i suppe eller laver dem til figurer. Her skaber vi en sammenhæng mellem det der er i naturen og det vi kan bruge det til. Og der bliver sat navn på grøntsager m.m. og vi opfordre og udfordre børnene til at smage.

Vi undersøger smådyr og insekter i forstørrelsesglas og sætter dem i terrarier, og vi finder sammen ud af hvad de lever af.

Der snakkes om dag- og årsrytme, årstider. Dette er et indslag i samlingen eller impulsivt når det passer. Vi har haft et projekt om universet, hvor vi kom omkring de forskellige planeter, hvordan kommer man der op?? Hvad hedder de og lærer nye ord som "Exoplanet". Vi har brugt actionkids.dk som inspiration til kropslige lege, hvor vi skulle ud i rummet.

I dagligdagen er der fyldt op med sand, vand, sten og pinde lege. Der eksperimenteres med hvad de kan f.eks. Flyve, flyde, længde og vægt.

Praksisfortælling:

"Et barn med særlige behov ville gerne lege arkæolog, så han gravede alle steder og fandt også mange spændende ting som, sten der var en spydspids og skeletter som vi kunne diskutere aldringen på (små dyreskeletter som vi havde gravet ned). Efterfølgende har andre børn taget ideen til sig og der dukker forsat mange spændende ting op.

Vi har årligt et samarbejde med en hundekennel, der besøger os med et kuld hundehvalpe, børnene ser og hører hvordan man tilgår dyr og mærker hvordan det føles at aе et dyr. Vi har en medarbejder der ofte har ællinger eller æg med fra andegården, børnene hjælper med at passe dem, ruge dem ud og det er det utrolig meget læring i.

Vi er så heldige at vores legeplads er et fantastisk stykke natur. Det er mange muligheder for at udforske insekter og smådyr, samtidig med at træer og planter giver masser af muligheder for at udforske og afprøve dem.

Vi laver forskellige eksperimenter med børnene, så børnene kan se hvad der sker når man sammensætter to forskellige ting, ex. hvad sker der når man putter en mentos ned i en colaflaske.

Børnene får en iPad og skal tage billeder af f.eks. trekanter, cirkler eller 3 røde ting. vi bruger ex. at ophænge trekanter m.m rundt på legepladsen eller børnene skal gå op opdagelse i I okalområdet.

Børnene har adgang til sakse, blyanter og andet materiale på legepladsen. Alle aktiviteter kan foregå i uderummet, ex maler vi på naturen og i naturen.

Kultur, æstetik og fællesskab

Kultur er en kunstnerisk, skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, ligesom det er kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivet. Gennem læringsmiljøer med fokus på kultur kan børn møde nye sider af sig selv, få mulighed for at udtrykke sig på mange forskellige måder og forstå deres omverden. Det pædagogiske personale skal derfor skabe et læringsmiljø, der formidler glæde ved æstetiske oplevelser og skabende praksis.

De pædagogiske læringsmål:

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Resultat fra dagtilbuddets Dialogvurderinger

Nedenfor vises gennemsnitsscoren for fagpersonalets vurderinger af børnenes kultur, æstetik og fællesskab hentet fra Dialogvurderingerne.

Dagtilbuddets refleksion

En gang om året optræder storebørns gruppen med en teaterforestilling som de viser for resten af børnehaven og deres forældre. Et år, har vi sammen med børnene, besluttet at optræde med MGP sange, hvor børnene kunne vælge hvilke sange de ville optræde med.

Vi har haft et barn med sukkersyge som havde en insulinpumpe. Vi har talt åbent med børnene om hans sygdom og hvad hans Pumpe kan og hvad det betyder når den bipper. Vi oplevede at børnene hjalp ham med at kontakte de voksne når pumpen bippede.

Vi har børn som kommer fra forskellige familier og vi taler med børnene om det til samling. Vi præsenterer børnene for forskellige måder at være en familie på. Vi har flere bøger som viser familietyper som vi tager udgangspunkt i og så bruger vi også "Fri for mobberi".

Vi taler med børnene om at forældre kan gå fra hinanden og derfor er der nogle som har to hjem og "to sæt" forældre.

Vi har et legerum som børnene har fået lov at dekorere. De har udsmykket væggene med maling og de er meget stolte af deres malerier.

Vi fejrer højtider (jul, påske og fastelavn). Til jul går vi i kirke og synger samlere og hører historier. Vi taler med børnene om, at der er forskellige traditioner og at nogle kulturer fejrer andre højtider.

Vi oplever, at der er flere børn som skal have særlig kost pga. af allergier o. lign. Og derfor er det ikke ualmindeligt for børnene at nogle spiser noget andet eller får speciel mad.

Praksisfortælling:

Et barn i børnehaven har briller. De andre børn spørger hvorfor han har det?

Pædagogen svarer: Det er fordi hans øjne har brug for nogle særlige glas som gør at han kan se alting tydeligere.

Praksisfortælling:

Barn: "Hvorfor går Viggo til talepædagog?"

Pædagogen: "Det er fordi der er nogle ord som er sværere for Viggo at udtale".

Barn: "Hvorfor er de det?"

Pædagogen: "Det er fordi sådan er der nogle der er født og så skal de lige øve sig på det sammen med en voksen som ved noget om det".

Praksisfortælling:

Barn: "Findes Jesus?"

Pædagog: "Nogen tror på, at han findes og nogen tror ikke på det. Det bestemmer man selv. Det kommer an på hvilken religion man har og hvilken Gud man tror på".

Barn: "Jeg tror på at Jesus findes".

UDVIKLINGSPLANER

Børnehaven Engen har ikke oprettet udviklingsplaner til denne læreplan.

EVALUERINGSKULTUR

Med evalueringskultur i dagtilbuddet forstås, at lederen har ansvar for, at det pædagogiske personale og ledelsen løbende forholder sig reflektivt til, hvordan de pædagogiske læringsmiljøer understøtter børnegruppens trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Det kan fx ske, ved at praksis fastholdes gennem pædagogisk dokumentation, der danner grundlag for analyse af og systematisk refleksion over sammenhængen mellem læringsmiljøet og børnenes læring og trivsel og udvikling. Det kan give anledning til justeringer, så det pædagogiske læringsmiljø bedst muligt understøtter børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Kravet om etablering af en evalueringskultur i dagtilbuddet skal understøtte, at personalet udvikler en fagligt selvkritisk og reflekteret tilgang til tilrettelæggelse og evaluering af den pædagogiske praksis. Den faglige og selvkritiske tilgang skal bidrage til, at personalet får øje på deres praksis, tænker over den og ser mulighederne for at ændre praksis, hvis der er behov for det, hvilket i sidste ende skal udvikle og kvalificere den pædagogiske praksis.

Den enkelte leder er ansvarlig for sit arbejde over for kommunalbestyrelsen. Det er inden for rammerne af kommunalbestyrelsens fastsatte rammer og retningslinjer op til den enkelte leder af dagtilbuddet at beslutte, hvordan evalueringen konkret foregår og gennemføres.

En systematisk og udviklende evalueringskultur er central for den løbende udvikling af den pædagogiske praksis, og målet er bedre pædagogiske læringsmiljøer for børnene gennem en systematisk evalueringskultur og en meningsfuld og udviklende feedback til det pædagogiske personale.

Det er ikke hensigten, at det enkelte barn skal evalueres, idet fokus i evalueringen er sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse, herunder hvorvidt det pædagogiske læringsmiljø fører til den trivsel, læring, udvikling og dannelse hos børnene, der ønskes (Hovedpublikationen, s. 50).

HVAD SIGER LOVEN?

- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at etablere en evalueringskultur i dagtilbuddet, som skal udvikle og kvalificere det pædagogiske læringsmiljø.
- Lederen er ansvarlig for, at arbejdet med den pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert andet år med henblik på at udvikle arbejdet. Evalueringen skal tage udgangspunkt i de pædagogiske mål og herunder en vurdering af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.
- Evalueringen skal offentliggøres.
- Lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at sikre en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse. Den pædagogiske dokumentation skal indgå i evalueringen.

Dagtilbudslovens § 9, stk. 2 og 3

Hvordan skaber vi hele dagen et pædagogisk læringsmiljø, der giver alle børn mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes? Det vil sige, hvordan dokumenterer og evaluerer vi løbende vores pædagogiske arbejde, herunder sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og de tolv pædagogiske mål?

Her kan I kort beskrive jeres arbejde med at etablere en evalueringskultur som en del af det daglige pædagogiske arbejde. I kan fx beskrive, hvordan I arbejder systematisk med evaluering, om I arbejder med særlige metoder, om I arbejder eksperimenterende eller undersøgende med et særligt fokus, samt hvordan, hvor ofte og i hvilke fora I drøfter og reflekterer over jeres pædagogiske praksis mv.

>Skriv her.<

Hvordan evaluerer vi arbejdet med den pædagogiske læreplan, som skal foretages mindst hvert andet år?

Her kan I fx kort beskrive, hvordan evaluering af læreplanen kan ses i forhold til jeres evalueringskultur i hverdagen.

>Skriv her.<